

8.3.2.1./16/1/002

NACIONĀLA UN STARPTAUTISKA MĒROGA PASĀKUMU ĪSTENOŠANA IZGLĪTOJAMO TALANTU ATTĪSTĪBAI
Strūgu iela 4, Rīga, LV-1003, tālr. 67350966, e-pasts: info@832.visc.gov.lv

Vēstures valsts 28. olimpiādes (9.klases izglītojamajiem)

PROGRAMMA

Pirmais pasaules karš un Neatkarības karš Latvijā 1914-1920

Pamatskolas olimpiādes temats ir “Pirmais pasaules karš un Neatkarības karš Latvijā 1914-1920”. Šis temats izvēlēts, lai mudinātu skolēnus iedziļināties šo Latvijai būtisko militāro konfliktu visaptverošajā dabā un izprastu to ietekmi gan uz valsts veidošanos, gan sabiedrību. Pamatskolas olimpiādes temats ietver Pirmā pasaules kara un Neatkarības kara ietekmi uz Latviju un tās iedzīvotājiem, analizējot arī starptautisko ietekmi, izprotot cēloņsakarības un sekas, interpretējot faktus un jēdzienus, atpazīstot vēsturiskās vietas un personības, kā arī personu ietekmi. Olimpiādes uzdevumos tiks iekļauta arī vēstures avotu analīze.

Olimpiādes otrajā (novada, valstspilsētas, novadu apvienības) posmā tiks aptverts laika posms no Pirmā pasaules kara sākuma līdz Latvijas Republikas proklamēšanai, trešajā (valsts) posmā tiks ietverts gan Pirmais pasaules karš, gan Neatkarības karš Latvijā.

Programmā piedāvātie vēstures avotu krājumi un literatūra paredzēta olimpiādes dalībniekiem, lai atbalstītu viņu gatavošanos dalībai olimpiādē. Covid-19 ierobežojumu dēļ īpaši tika izraudzīti bezmaksas elektroniski pieejamie avoti un literatūra.

Dotais literatūras un avotu saraksts nav nedz visaptverošs, nedz obligāts. Olimpiādes izstrādātāji negarantē, ka uzdevumos iekļautie avoti tiks ņemti tieši no šīm krātuvēm. Norādīto uzziņas avotu uzdevums ir palīdzēt izprast laikmetu kopumā un iedziļināties tā atsevišķos aspektos.

1. Atslēgas (*raidījumu cikls, skaīt pēc atslēgas vārdiem*). <https://vfs.lv/atslegas/>
2. Bijušie valsts prezidenti. <https://www.president.lv/lv/bijusie-valsts-prezidenti>
3. Deviņu vīru spēks. <https://www.mk.gov.lv/lv/bijusie-ministru-prezidenti>
<https://www.mk.gov.lv/lv/media/226/download>
4. Klišāns, V. Latvijas valsts stāsts. Zvaigzne ABC, 2018.
5. Jēkabsons, Ē. Karš un sabiedrība Latvijā 1914–1920. LU Akadēmiskais apgāds, 2021

6. Jēkabsons, Ē., Neatkarības kara stāsti, Rīga, Lauku Avīze, 2017.
7. Bērziņš, V. Latviešu strēlnieki Pirmajā pasaules karā (1915–1918). LU Akadēmiskais apgāds, 2014.
8. Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka. Zudusī Latvija. Pieejams: <http://www.zudusilatvija.lv/> (*meklēt pēc atslēgas vārdiem*)
9. Cīņa par brīvību: Latvijas Neatkarības karš (1918–1920) Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentos, 1. daļa, 1918. gada 18. novembris–1919. gada 16. aprīlis, sast. Ē. Jēkabsons un J. Šiliņš, Rīga, Latvijas Nacionālais arhīvs, 2019.
10. Cīņa par brīvību: Latvijas Neatkarības karš (1918–1920) Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentos, 2. daļa, 1919. gada 16. aprīlis–10. jūlijs, sast. Ē. Jēkabsons un J. Šiliņš, Rīga, Latvijas Nacionālais arhīvs, 2019.
11. Cīņa par brīvību: Latvijas Neatkarības karš (1918–1920) Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentos, 3. daļa, 1919. gada 10. jūlijs–decembra sākums, sast. Ē. Jēkabsons un J. Šiliņš, Rīga, Latvijas Nacionālais arhīvs, 2021.
12. Pirmais pasaules karš <https://enciklopedija.lv/skirklis/2578-Pirmais-pasaules-kar%C5%A1>
13. Pirmais pasaules karš Latvijā <https://enciklopedija.lv/skirklis/20833-Pirmais-pasaules-kar%C5%A1-Latvij%C4%81>
14. Daugavgrīvas cietokšņa zemessargu apvienoto darba rotu bataljoni <https://enciklopedija.lv/skirklis/58908>
15. Latviešu strēlnieki <https://enciklopedija.lv/skirklis/31625>
16. Nāves sala <https://enciklopedija.lv/skirklis/30789>
17. Ziemassvētku kaujas <https://enciklopedija.lv/skirklis/33399>
18. Krievijas pagaidu valdība <https://enciklopedija.lv/skirklis/96476>
19. Latviešu pagaidu nacionālā padome <https://enciklopedija.lv/skirklis/27579>
20. Latvijas Neatkarības karš <https://enciklopedija.lv/skirklis/22216>
21. Cēsu kaujas <https://enciklopedija.lv/skirklis/127265-C%C4%93su-kaujas>
22. Bermontiāde <https://enciklopedija.lv/skirklis/119359-bermonti%C4%81de>
23. Niedra, E. Latvija. Ulmaņlaiki. <https://www.youtube.com/watch?v=swKFUcZzUEk>
24. Vēsturiski informatīva vietne “Dvēseļu putenis”. <https://www.dveseluputenis.lv/lv/>

25. Jaunatne Latvijas Brīvības cīņās.

https://www.youtube.com/watch?v=WDzYCaULMi8&ab_channel=Latvijasarmija

26. Latviešu strēlniekiem 100. Dokumentālā filma "Zem latviešu karogiem. Varoņu dzimšana"

https://www.youtube.com/watch?v=GmZV74r6EbI&t=5s&ab_channel=Latvijasarmija

27. Astonas zvaigznes. Dokumentālā filma.

https://replay.lsm.lv/lv/ieraksts/ltv/129792/astonas-zvaigznes-dokumentala-filma-12?utm_source=MMpoust&utm_campaign=marketing&utm_medium=FB

28. Ceļā uz brīvību: kā latvieši nodibināja savu valsti

https://www.youtube.com/watch?v=r3zxNO1Q1wo&ab_channel=Saeima

29. 7 minūtēs par to, kāpēc mēs svinam 11. novembri.

<https://www.youtube.com/watch?v=IiodVnAFo8>

30. Redzi, dzirdi Latviju! Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva audiovizuālo, foto un skaņas dokumentu digitālā krātuve. Pieejams:

<http://redzidzirdilatviju.lv/lv/search>